

Social Security

ԿԵՐԱԿՐՈՒՀԻՆ ԿՈՐցնելու
ԼԱՊԱԿԾՈՒԹՅԱՆՔ ԲԱՊԱՏԱՍՆԵՐ

www.socialsecurity.gov

Սոցիալական Ապահովության Հետ Կամ Հաստատել

Այցելեցեք Մեր Կայրէջը

Մեր կայրէջը, www.socialsecurity.gov պարունակում

է Սոցիալական Ապահովության ծրագիրների լրիւ
տեղեկությունները: Այս կայրէջում նաև կարող եք՝

- Դիմել նպաստների
- Գտնել ձեր տեղական Սոցիալական Ապահովության
Գրասենեալի հասցեն
- Ստանալ կարեսոր տեղեկություններ՝ ինչպէս ձեր *Սոցիալական
Ապահովության Հաշուեցուցք (Social Security Statement)* կամ
փոխարինել ձեր «Medicare» քարտը, իսկ
- Գտնել մեր իրատարակությունների օրինակները

Այս ծառայությունների մի մասը միայն Անգլերէն լեզվով են:
Հայերէն իրատարակությունները տեսնելու համար այցելեցեք
մեր Բազմալեզուական Կենդրոնի էջը www.socialsecurity.gov/multilanguage եւ ընտրեցեք, Հայերէն:

Զանգահարեք Մեր 1-800 Թվին

Մեր վեր կայրը օգտագործելոց բացի դուք կարող եք
անվճար զանգահարել **1-800-772-1213** հեռախոսահամարով:
Մեր կողմից բոլոր հեռախոսազանգերը պահպան են զաղունի:
Մենք կարող ենք պատասխանել որոշակի հարցերի ժամը 7-ից
մինչեւ 19-ը՝ երկուշաբթից մինչեւ որրար: Մենք կարող ենք
ապահովել քարգմանչի անվճար ծառայություններ՝ հեռախոսով
կամ ձեր տեղական գրասենյակում: Մենք նաև տրամադրում
ենք տեղեկատվություն տեղեկատվության ավողութացված
շուրջօրյա հեռախոսային ծառայության միջոցով: (Օգտվելով
մեր ավտոմատ պատասխանիչ համակարգից, դուք կարող
եք հայտնել մեզ ձեր նոր հասցեն կամ խնդրել Medicare-ի
փոխարինող քարտ:) Եթե դուք խուզ եք կամ ունեք լսողության
դժվարություն, ապա կարող եք զանգահարել մեր TTY
հեռախոսահամարով՝ **1-800-325-0778:**

Մենք ուզում ենք նաև երաշխավորել, որպեսզի դուք ստանաք
ճշգրիտ եւ քաղաքավարի սպասարկում: Այդ պատճառով
որոշակի հեռախոսազանգեր հսկվում են Սոցիալական
ապահովության երկրորդ ներկայացուցչի կողմից:

Մեջը ինչ է պարունակում

**Կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ
Սոցիալական ապահովության
ապահովագրության կարեւորությունը 4**

**Եթե դուք աշխատում եք ... ի՞նչ պետք
է իմանաք կերակրողին կորցնելու
կապակցությամբ նպաստների մասին 4**

**Եթե մահանում է աղօականը ... դուք
ի՞նչ պետք է իմանաք կերակրողին կորցնելու
կապակցությամբ նպաստների մասին 7**

Կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ Սոցիալական ապահովության ապահովագրության կարեւորությունը

Ընտամիքի կերակրողին կորուստը կարող է լինել ավերիչ, թե՛ հոգեվիճակ, թե՛ ֆինանսավիճակ: Սոցիալական ապահովությունը օգնում է, եւամուս ապահովելով նահացած աշխատողների ընտամիքների համար: Փաստացի, 100-ից 98 երեխան կարող է նպաստներ ստանալ, եթե նահանում է աշխատող ծնողը: Եվ Սոցիալական ապահովությունը վճարում է ավելի շատ նպաստներ երեխաներին, քան որեւէ այլ դաշնային ծրագիր:

Սոյն գրքույկը ձեզ տալիս է նահացած աշխատողի կմոջը (ամուսնուն) եւ երեխաներին վճարվող կերակրողին կորցնելու կապակցության Սոցիալական ապահովության նպաստների ակնարկը: Սոյն գրքույրը նախատեսված չէ ձեզ մոտ առաջացող բոլոր հարցերին պատասխանելու համար: Կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ Սոցիալական ապահովության ծրագրի մասին լրացուցիչ տեղեկատվության համար այցելեք մեր վեր կայքը կամ զանգահարեք մեր ավճար հեռախոսահամրներով:

Եթե դուք աշխատում եք ... ի՞նչ պետք է իմանար կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստների մասին

«Կյանքի ապահովություն» Սոցիալական պահովությունից

Բազում մարդիկ մտածում են Սոցիալական ապահովության որպես կենսարշակային ծրագրի մասին: Սակայն ձեր կողմից վճարվող Սոցիալական ապահովության հարկերից մի մասը ուղղվում է կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ աշխատողների եւ նրանց ընտամիքների անդամների ապահովագրության ապահովմանը: Փաստացի, կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ ապահովագրության արժեքը, որը դուք ունեք Սոցիալական ապահովության ներքո, հավանաբար ավելի բարձր է, քան ձեր անհատական կյանքի ապահովությունը:

Չեր մահվան դեպքում ձեր ընտամիքի որոշ անդամներ կարող են բավարարել կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ

նպաստների պահանջներին: Նրանց շարքում են այրի կանայք, այրի տղամարդիկ (և ամուսնալուծված այրի կանայք և այրի տղամարդիկ), երեխաները և խնամքի տակ գտնվող ծնողները:

Ես ինչպե՞ս եմ ստանում կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստները

Ձեր աշխատելու և Սոցիալական ապահովության հարկերը վճարելու ընթացքում դուք ստանում եք կրեղիսներ հօգուս Սոցիալական ապահովության ձեր նպաստների: Աշխատանքային տարիների քանակը, որն անհրաժեշտ է ձեր ընտանիքին, որպեսզի այն բավարարի կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ Սոցիալական ապահովության նպաստների պահաջներին, կախված է ձեր մահանալու տարիքից: Որքան երիտասարդ է անձը, այդքան նվազ աշխատանքային ստաժի կարիք նա ունի: Սակայն, առհասարակ կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ Սոցիալական ապահովության նպաստների պահանջներին բավարարելու համար բավական է ունենալ մինչեւ 10 տարվա աշխատանքային ստաժ:

Հասուկ պայմանի համաձայն, եթե ձեր մահվանից անմիջապես առաջ երեք տարվա ժամանակամիջոցում դուք աշխատել եք միայն մեկ ու կես տարի, ապա ձեր երեխաներին և ձեր կնոջը (ամուսնուն), որը խնամում է ձեր երեխաներին, կարող են վճարվել նպաստներ:

Ո՞վ կարող է ստանալ կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստները ձեր աշխատանքի հիման վրա

- **Ձեր այրի կինը կամ այրի տղամարդը** կարող է ստանալ լրիվ նպաստները 65 տարեկանում կամ ավելի մեծ տարիքում եթե նա ծնվել է մինչեւ 1940թ.-ի հունվարի 1-ը: (Լրիվ նպաստները ստանալու տարիքը բարձրանում է այն այրի կանանց և այրի տղամարդիկանց համար, որոնք ծնվել են 1939թ.-ից հետո՝ մինչեւ այն կիսամի 67 տարեկանի այն մարդկանց համար, որոնք ծնվել են 1962թ.-ին և ավելի ուշ): **Այցելե՛ք www.socialsecurity.gov/ww&os2.htm եւ ծանոքացե՛ք այն սխեմայի հետ, որտեղ նշված են իրենց տարիքի հիման վրա այրի կնոջը կամ այրի տղամարդուն վճարվող նպաստների սոլյուսները: Ձեր հաշմանդամ այրի կինը կամ այրի տղամարդը կարող է ստանալ նպաստներ 50 տարեկանում:**

- **Զեր այրի կինը կամ այրի տղամարդը** կարող է ստանալ նպաստներ ցանկացած տարիքում եթե նա խնամում է ձեր երեխային, որն իրավասու է երեխայի նպաստ ստանալու համար եւ 16 տարեկան կամ ավելի փոքր է եւ որը հաշմանդամ է:
- **Զեր չամուսնացած երեխաները,** որոնք 18 տարեկանից փոքր են (կամ 19 տարեկանից փոքր են, եթե նրանք հաճախում են ցերեկային ուսուցման տարրական կամ միջնակարդ դպրոց) նույնպես կարող են ստանալ նպաստներ: Զեր երեխաները կարող են ցանկացած տարիքում ստանալ նպաստներ, եթե նրանք ստացել են հաշմանդամություն նախքան 22 տարեկան լրանալը եւ մնում են հաշմանդամ: Որոշ հանգամանքներում, նպաստներ կարող են վճարվել նաև ձեր խորդ բռներին, բռներին կամ որդեգրված բռներին:
- **Զեր խնամքի տակ գտնվող ծնողները** կարող են ստանալ նպաստներ, եթե նրանք 62 տարեկան կամ ավելի մեծ են: (Որպեսզի ձեր ծնողները ճանաչվեն որպես ձեր խնամքի տակ գտնվողներ, դուք պետք է ապահովեիք նրանց պահպանման ժախսերի առնվազն կեաք):

Նպաստներ կերակրողին կորցրած ամուսնալուծված կանաց (ամուսինների) համար

Եթե դուք ամուսնալուծված եք եղել, ապա ձեր նախկին կինը կամ ամուսինը, որը 60 տարեկան կամ ավելի մեծ է (50-60 տարեկան, եթե հաշմանդամ է) կարող է ստանալ նպաստներ, եթե ձեր ամուսնությունը տեսել է առնվազն 10 տարի: Միևնույն ժամանակ, ձեր նախկին կինը (ամուսինը) չպետք է բավարարի տարիքի կամ ամուսնության տեսլության կանոնին, եթե նա խնամում է իր երախային, որը 16 տարեկանից փոքր է կամ հաշմանդամ է եւ նաև իրավասու է ձեր աշխատանքի հիման վրա: Երեխան պետք է լինի ձեր նախկին կնոջ (ամուսնու) բնական կամ օրենքով որդեգրված երեխան:

Ամուսնալուծված ամուսնուն (կնոջը) վճարվող կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստները չեն ազդելու նպաստներ ստացող այլ կերակրողին կորցրածների կողմից ստացվող նպաստների դրույքաշափերի վրա:

Որքա՞ն են կազմում նպաստները

Թե որքա՞ն ձեր ընտանիքը կարող է ստանալ Սոցիալական ապահովությունից կախված է կյանքի տևողության ընթացում ձեր միջին հասույթից: Դա նշանակում է, որ որքան շատ եք դուք վաստակել, այդքան մեծ կլինեն իրենց նպաստները: Դուք պետք է սոռուցեք ձեր *Սոցիալական ապահովության քաղվածքը (Social Security Statement)*, որն ամեն տարի ուղարկվում է յուրաքանչյուր 25 տարեկան կամ ավելի մեծ աշխատողին: *Քաղվածքում* տրվում է հաշվարկ կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստների, որոնք կարող են վճարվել, ինչպես նաև ծերության եւ համանդանության նպաստների հաշվարկը եւ կարեւոր այլ տեղեկատվություն:

Մահվան դեպքում վճարվող միանվագ վճարումը

Գոյություն ունի 255 դոլարի միանվագ վճարում, որը կարող է վճարվել ձեր մահվան դեպքում, եթե դուք աշխատել եք բավականաչափ երկար: Այդ վճարը կարող է վճարվել միայն ձեր կնոջը (ամուսնուն), եթե նա բավարարում են որոշակի պահանջներին:

Եթե մահանում է աղջականը ... դուք ի՞նչ պետք է իմանաք կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստների մասին

Ես ինչպե՞ս եմ դիմում նպաստների համար

Եք դուք ներկայում Սոցիալական ապահովության նպաստներ չեք սպանում

Դուք պետք է անհասպահ դիմեք կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստի համար, որոշ դեպքերում նպաստները վճարվելու են ձեր դիմելու պահից, այլ ոչ աշխատողի մահվան պահից: Դուք կարող եք դիմել հեռախոսով կամ Սոցիալական ապահովության ցանկացած գրասենյակում: Մեզ կապահանջվի որոշակի տեղեկատվություն, սակայն մի՛ հետաձգեք դիմելը, եթե դուք ինչ-որ բան չունեք: Մենք ձեզ կօգնենք ստանալու այն, ինչի կարիքը ունեք: Մեզ անհրաժեշտ են կամ փաստարդերի բնօրինակները կամ դրանք տվյալները գործակալությունների կողմից վավերացված պատճենները:

Այդ տեղեկատվությունը ներ է առնում.

- Մահվան ապացույցը՝ կամ թաղման բյուրոյից կամ մահվան վկայականը.
- Զեր Սոցիալական ապահովության համարը, ինչպես նաև մահացած աշխատողինը.
- Զեր ծննդյան վկայականը.
- Զեր ամուսնության վկայականը, եթե դուք այրի կին եք կամ այրի տղանարդ եք.
- Զեր ամուսնաբուժության փաստաթղթերը, եթե դուք դիմում եք որպես այրի կին կամ այրի տղանարդ.
- Խնամքի տակ գտնվող երեխաների Սոցիալական ապահովության համարները՝ առկանության դեպքում՝ ծնրյան վկայագիր.
- Մահացած աշխատողի «W-2» ձեւերը կամ ինքնազբաղի դաշնային հարկային հայտարարագիրը ամենավերջին տարիների համար, ինչպես նաև
- Զեր քանկի անվանումը եւ ձեր հաշվի համարը, որպեսզի ձեր նպաստները հնարավոր լինի մոտքագրելու ողղակիորեն ձեր հաշվի վրա:

Եթե դուք սպասում եք Սոցիալական ապահովության նպաստներ

Եթե մահը հարրողելիս դուք ստանում եք նպաստներ որպես կին կամ ամուսին ձեր կնոջ (ամուսնու) աշխատանքի հիման վրա, ապա մենք ձեր վճարները կփոփոխենք կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստների:

Եթե մեզ պահանջվի լրացուցիչ տեղեկատվություն, ապա մենք կկապվենք ձեզ հետ: Եթե դուք ստանում եք նպաստներ ձեր աշխատանքի հիման վրա, ապա զանգահարե՛ք կամ այցելե՛ք մեզ եւ մենք կստուգենք, թե արդյո՞ք դուք կարող եք լրացուցիչ գումար ստանալ որպես այրի կին այրի տղանարդ: Դուք կստանաք ամենաբարձր նպաստը, այլ ոչ երկու տեսակի նպաստների համակցությունը: Ձեզանից կալահանջվի լրացնել դիմում-հայտարարագիրը, որպեսզի անցներ կերակրողին կորցնելու կապակցությամբ նպաստների, ինչպես նաև մեզ անհրաժեշտ է տեսանել ձեր կնոջ (ամուսնու) մահվան վկայականը:

Ես որքա՞ն եմ նպաստի

Նպաստի գումարը հիմնվում է մահացածի հասույթի վրա: Որքա՞ն շատ է աշխատողը վճարել Սոցիալական ապահովությանը, այդքան շատ կլինեն ձեր նպաստները:

Օգտագործելով նահացած աշխատողի բազային նպաստի գումարը, Սոցիալական ապահովությունը հաշվարկում է, թե ո՞ր տոկոսի համար են իրավասու իր ժառանգները: Տոկոսի չափը կախված է ժառանգների տարիքից և աշխատողի նկատմամբ ազգակցական կապից: Միանք առավել բնորոշ իրավիճարկներն են:

- Այրի կինը կամ այրի տղանարդը՝ լրիվ կենսաբոշակային կամ ավելի մեծ տարիքում, ստանում է աշխատողի բազային նպաստի գումարի 100 տոկոսը.
- Այրի կինը կամ այրի ամուսինը՝ 60 տարեկանում կամ ավելի մեծ տարիքում, ստանում է աշխատողի բազային նպաստի գումարի 71-ից 99 տոկոսը կամ
- Այրի կինը կամ այրի ամուսինը՝ ցանկացած տարիքում, որն ունի 16 տարեկանից փոքր երեխա, ստանում է աշխատողի նպաստի գումարի 75 տոկոսը կամ
- Երեխաները ստանում են աշխատողի նպաստի գումարի 75 տոկոսը:

Առավելագույն ընտանեկան նպաստներները

Ձեզ եւ ընտանիքի այլ անդամներին ամեն ամիս վճարվող նպաստների նկատմամբ գործում է որոշակի սահման: Սահմանը տատանվում է, սակայն սովորաբար այն գոտում է մահացածի նպաստի գումարի 150-ից 180 տոկոսի միջև:

Կենսաբոշակներ Սոցիալական ապահովությամբ ընդգրկված աշխատանքներից

Եթե դուք ստանում եք կենսաբոշակ այն աշխատանքից, որտեղ դուք վճարել եք Սոցիալական ապահովության հարկեր, ասլա այդ կենսաբոշակը չի ազդելու ձեր Սոցիալական ապահովության նպաստների վրա: Սակայն, եթե դուք ստանում եք կենսաբոշակ մի աշխատանքից, որը ընդգրկված չէ Սոցիալական ապահովությամբ՝ օրինակ, դաշնային քաղաքացիական ծառայությունը, նահանգային կամ տեղական իշխանության ոլորտի զբաղվածությունը կամ աշխատանքը

արտասահմանում, ապա ձեր Սոցիալական ապահովության նպաստը կարող է կրճատվել:

Լրացուցիչ տեղեկատվության համար զանգահարե՞ք Սոցիալական ապահովությանը, խնդրելով հետևյալ հրապարակումները. *Government Pension Offset* (*Կառավարական կենսաքոշակի փոխհապուցումը*) կառավարական աշխատողների համար, որոնք կարող են բավարարել Սոցիալական ապահովության նպաստների պահանջներին ամուսնու կամ կնոջ հասույթի հաշվառմամբ (*Հրապարակում թիվ 05-10007*) եւ *Windfall Elimination Provision* (*Չնախապեսված եկամուղի բացառման ապահովումը*)՝ այն նարդիկանց համար, որոնք աշխատել են այլ երկրում կամ կառավարական աշխատողների համար, որոնք նաև բավարարում են իրենց իսկ Սոցիալական ապահովության նպաստների պահանջներին (*Հրախարակում թիվ 05-10045*):

Ի՞նչ երե ես աշխատում եմ

Եթե կերպարողին կրցնելու կապակցությամբ Սոցիալական ապահովության նպաստները ստանալու հետ մեկտեղ դուք աշխատում եք եւ դուք լրիվ կենսաքոշակային տարիքից երիտասարդ եք, ապա ձեր նպաստները կարող են կրճատվել, եթե ձեր հասույթը գերազանցում է որոշակի սահմանները: (Լրիվ կենսաքոշակային տարիքը 1938թ.-ից առաջ նշվածների համար կազմում էր 65 տարեկանը, սակայն 1960թ.-ին կամ ավելի ոչ ծնվածների համար այն աստիճանաբար կաճի մնչել 67 տարեկանը): Որպեսզի որոշեք, թե որո՞նք են հասույթի սահմանները ընթացիկ տարբա համար եւ ինչպէ՞ս են այդ սահմանները գերազանցող հասույթները կրճատում ձեր Սոցիալական ապահովության նպաստները, դիմե՛ք մեզ եւ խնդրե՛ք *Ինչպէ՞ս Է Աշխատանքը Ազդում Ձեր Նպաստների հրատարակությունը* (հրապարակման համար 05-10069-AM):

Ձեր լրիվ կենսաքոշակային տարիքին հասնելուց հետո հասույթի սահման գոյություն չունի: Դրանից բացի, ձեր հասույթը կրճատելու է միայն ձեր նպաստները, այլ ոչ ընտանիքի այլ անդամների նպաստները:

Ի՞նչ երե ես կրկին ամուսնանամ

Որպես կանոն դուք չեք կարող ստանալ ձեր այրի կնոջ կամ այրի ամուսնու նպաստները, եթե կրկին ամուսնում եք մինչեւ 60 տարեկանը: Սակայն 60 տարեկանից (կամ 50 տարեկանից՝ եթե դուք հաշմանդամ եք) հետո կրկնակի ամուսնությունը բոյլ չի տպան ստանալ ձեր **նախկին** կնոջ (ամուսնու) աշխատանքի հիման վրա նպաստի վճարումները: Իսկ 62 տարեկանում եւ ավելի մեծ տարիքում դուք կարող եք ստանալ նպաստը ձեր նոր կնոջ (ամուսնու) աշխատանքի հիման վրա, եթե այդ նպաստները ավելի բարձր կլինեն:

Բողոքարկման իրավունքը

Եթե դուք համաձայն չեք ձեր դիմումի վերաբերյալ կայացրած որոշման հետ, ապա դուք կարող եք բողոքարկել այն:

Մանրամասն տեղեկության համար կարդացեք Բողոքարկման Հնարացքը հրատարակությունը (հրապարակման համար 05-10041-AM), որը կարող եք ստանալ Սոցիալական Ապահովությունից:

Դուք իրավունք ունեք Սոցիալական Ապահովության հետ ձեր հարցերը լուծել ներկայացուցիչի՝ օրինակ ֆաստարանի միջոցով: Յաւելյալ տեղեկություն պարունակվում է **Ներկայացուցիչ Ունենալու Ձեր Իրավունքը հրատարակությաննեց** (հրապարակման համար 05-10075-AM), որը նոյնպես կարող եք ստանալ Սոցիալական Ապահովությունից:

www.socialsecurity.gov

Social Security Administration
SSA Publication No. 05-10084-AM
Survivors Benefits (Armenian)
May 2008